

[Brixtofte]

sæt, give sig i kast med det danske. Erfaringerne tyder på, at det kan være meget svært for mange at lære to sprog samtidig. Særlige daginstitutioner for nationale grupper og specielle klasser i de første skoleår kan være en løsning.

Det må endvidere sikres, at skolen følges op af uddannelser senere i tilværelsen. Det er sundest for samfundet, at indvandrerne med tiden placerer sig nogenlunde ligeligt inden for alle former for beskæftigelse. Det vil ikke være sundt, hvis indvandrerne udelukkende – også på lang sigt – skal have det hårdeste og mest krævende arbejde, arbejde, som danskerne ikke vil påtage sig.

Med hensyn til indvandrerens adgang til at opnå forskellige sociale ydelser bør indvandrerne efter en kortere periodes ophold ligestilles med danskerne på en række områder. En arbejdsgruppe i socialministeriet foreslog allerede i 1975, at indvandrerne ligestilles efter 3 år, når det gælder pensioner. Dette forslag bør overvejes, og i den forbindelse må man gøre opmærksom på de bilaterale aftaler, der er mellem Danmark og en række lande, om sociale ydelser, der sikrer, at dette er tilfældet. Denne ligestilling har borgere fra EF-lande og fra de øvrige nordiske lande allerede i dag efter blot ét års ophold.

Der må endvidere gøres opmærksom på, at der er adgang til at opnå dansk statsborgerskab efter 7 år og dermed adgang til alle rettigheder, herunder også de sociale rettigheder.

Ligesom der må være en udvidet ligestilling, må det være rimeligt, at der gennemføres en begrænsning af adgangen til at fradrage udbetalinger i henhold til forsørgelseskontrakter, idet der er konstateret misbrug.

Sammenfattende vil det sige, at målet er at give indvandrerne fra tredjelande samme vilkår som indvandrerne fra EF og de nordiske lande. Bestræbelserne i denne retning bør ske nogenlunde samlet i EF-samarbejdet, således som det allerede er tilfældet i en række aftaler mellem EF og enkelte lande.

Med hensyn til retssikkerheden er jeg i samme situation som hr. Bernhard Baunsgaard, at jeg heller ikke har fået nogen betænkning, selv om jeg har kigget i mine hyl-der her til det allersidste, og jeg synes ligesom hr. Bernhard Baunsgaard, at det er meget vanskeligt for os andre at skulle diskutere

en betæknings indhold, som vi ikke har kendskab til. Jeg håber, at man derfor i den efterfølgende debat ikke vil gå nærmere ind på den betæknings indhold, da vi andre jo har meget svært ved at kommentere dette.

Med hensyn til de politiske rettigheder gælder det allerede i dag, som også statsministeren nævnte det, at der er stemmeret ved lokalvalgene for andre nordiske statsborgere. Det samme kunne indføres i Danmark for andre indvandrere efter f. eks. 3 års ophold. Lokal stemmeret kan synes rimelig, idet indvandrerne ofte har samme tilknytning til deres egn som de fleste andre borgere. Danskerne har jo selv travlt med at vandre over kommunegrænserne, og indvandrerens tilknytning til det lokale område vil derfor være omtrent lige så stort som gennemsnitsdanske tilknytning. I EF er der et ønske om, at EF-borgere opnår stemmeret ved lokalvalg. Gennemføres dette, bør der gennemføres samme ret for andre indvandrere.

Det er meget vigtigt, at indvandrerne får mulighed for at dyrke deres nationale fællesskaber i foreningsarbejde, og det er vigtigt, at dette arbejde får samme tilskud som alt andet foreningsarbejde.

Til sidst vil jeg understrege, at en indvandrerpolitik ikke kan klares med penge eller med politiske beslutninger alene. Det vigtigste er, at befolkningen har den rette holdning til den udfordring, der ligger i, at grupper med helt andre nationale holdninger skal leve side om side med danskerne. Det er en udfordring, som venstre håber den danske befolkning ønsker at leve op til. Danmark kan skam lære meget af de traditioner, som vore indvandrere bringer med sig; ikke mindst holdningen til familien er interessant, når man sammenligner med vores egen kultur, hvor der kan spores opløsningstendenser i familiemønsteret.

Omfanget af den udfordring, som Danmark står over for, er betydelig mindre end det, som andre landes befolkninger prøver at leve op til. Antallet af indvandrere er i Danmark forholdsvis lille sammenlignet med Sverige, USA, England, Frankrig og mange andre lande. Det vil derfor ikke være særlig flatterende for den danske kultur og for den danske befolkning, hvis vi ikke er i stand til at klare udfordringen, men i stedet forfalder til national selvglæde grænsende til nationalisme. Lad os derfor håbe ikke blot for ind-